

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

EU peníze středním školám – digitální učební materiál

Číslo projektu:	CZ.1.07/1.5.00/34.0515
Číslo a název šablony klíčové aktivity:	III/2 Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT
Tematická oblast, název DUMu:	Instalace vody a kanalizace, VY_32_INOVACE_POB406
Autor:	Ing. Petr Pobořil
Ročník:	2.
Předmět:	Technologie
Téma:	Dilatace polypropylenové potrubí
Anotace:	Prezentace se věnuje řešení dilatace polypropylenového potrubí v rozvodech teplé vody pro předmět Technologie, který je součástí studijního oboru 36-45-M/01 Technická zařízení budov.

Dilatace polypropylenového potrubí

Délková roztažnost a smršťování potrubí

Rozdíl teplot při montáži a při provozu, kdy je v potrubí dopravováno médium s odlišnou teplotou než byla teplota při montáži, způsobuje délkové změny – prodloužení nebo zkrácení Δl .

Celkové prodloužení nebo zkrácení potrubí záleží na koeficientu délkové teplotní roztažnosti materiálu, výpočtové délce potrubí a rozdílu teplot.

Součinitel délkové teplotní roztažnosti se označuje α a udává o kolik se prodlouží nebo zkrátí 1 m trubky při zahřátí nebo ochlazení o 1 K (kelvin), popř. o 1 °C. Jednotka součinitele α je mm/m °C. Hodnoty α jsou pro materiály charakteristickou fyzikální veličinou.

Výpočet délkové změny Δl

$$\Delta l = \alpha \cdot L \cdot \Delta t \text{ (mm)}$$

Legenda ke vzorci:

Δl - délková změna [mm]

α - součinitel teplotní délkové roztažnosti [mm/m °C],

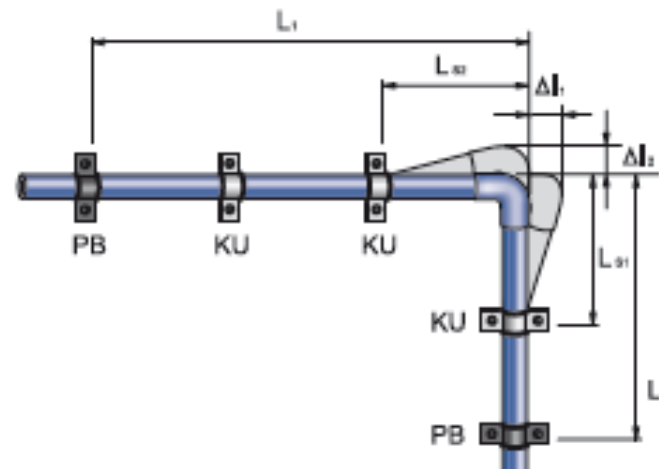
pro návrh celoplastová trubka PPR $\alpha = 0,12$

pro STABI, FIBER BASALT PLUS $\alpha = 0,05$

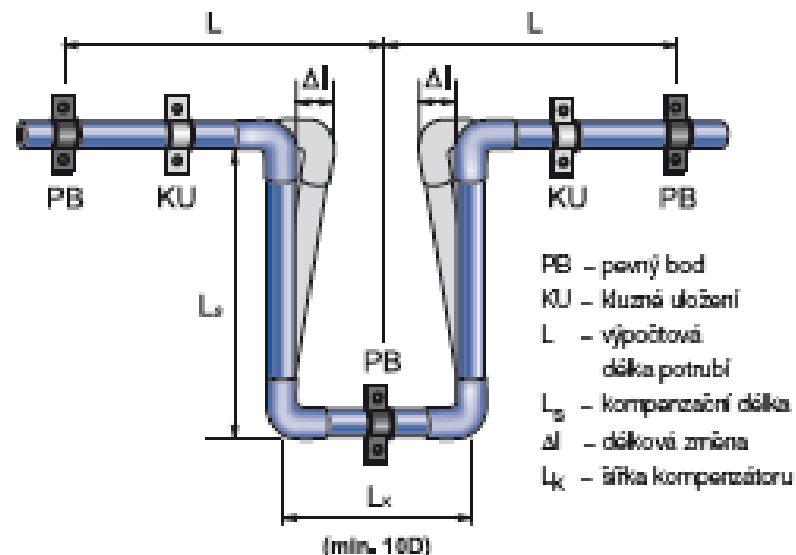
L - výpočtová délka (vzdálenost dvou sousedních pevných bodů v přímce) [m]

Δt - rozdíl teplot při montáži a při provozu [°C]

Zdroj: www.ekoplastik.cz

U - kompenzátor

Výpočet volné kompenzační délky L_s

$$L_s = k \cdot \sqrt{(D \cdot \Delta l)} \text{ [mm]}$$

Legenda ke vzorci:

L_s volná kompenzační délka

k materiálová konstanta, pro PPR $k = 20$

D vnější průměr potrubí [mm]

Δl délková změna [mm] vypočtená z předchozího vzorce

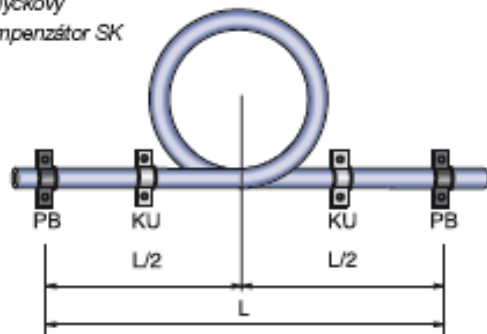
Šířka U – kompenzátoru:

$$L_k = 2 \cdot \Delta l + 150 \text{ [mm]} \text{ a zároveň } L_k \geq 10 \cdot D$$

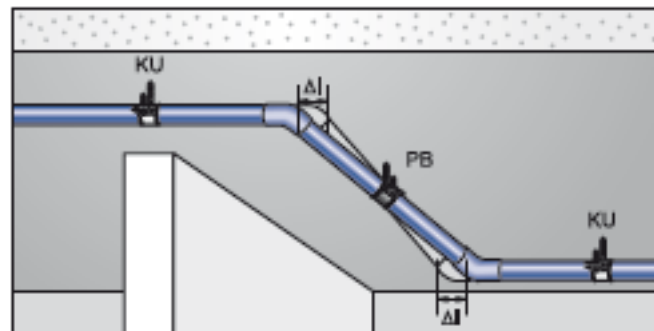
Zdroj: www.ekoplastik.cz

Další příklady řešení kompenzace

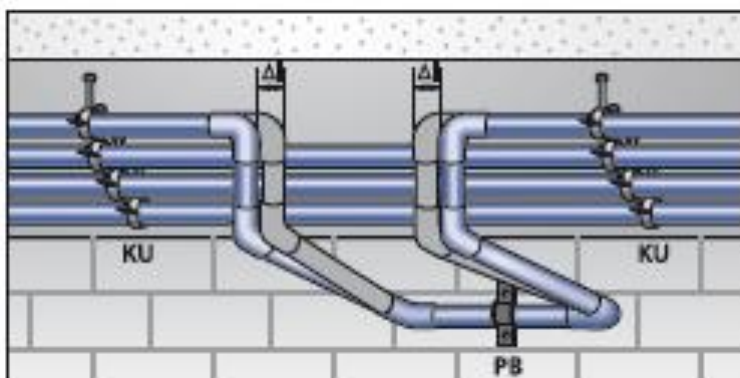
Smyčkový
kompenzátor SK

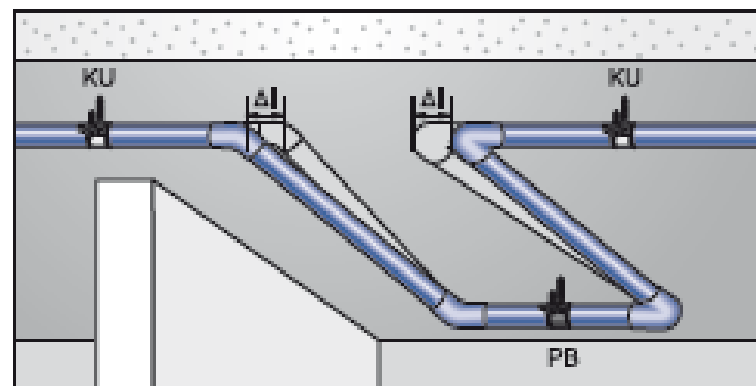
Změnou trasy přizpůsobené stavební konstrukci

Změnou výšky potrubí

U - kompenzátor

Zdroj: www.ekoplastik.cz

Použité zdroje a odkazy:

Internet:

www.ekoplastik.cz